

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. II. Quare bona extrinseca, quæ Deo volumus, non sit objecta
specificativa Habitûs Charitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

337. Confirmatur 2. Possibilitas fruitionis Dei, ut præcognita, ita movet ad volendam Deo ipsam fruitionem, ut tamen ipsa fruitio acquirenda aliquo modo, nempe in ratione finis, moveat ad amandam ipsam possibilitatem fruitionis: sed hoc ipso possibilitas fruitionis non habet rationem motivi excitantis amorem. Ergo &c. Major probatur. Nam possibilitas fruitionis secundum se non est amabilis, ita ut sistamus in illa, sed solum quia habet se instar medij necessarij præcognoscendi ad volendam ipsam fruitionem; hinc possibilitas sanitatis ad volendam sanitatem: ergo licet sanitas acquirenda in ratione finis moveat ad amandam possibilitatem sanitatis in ratione medij, ita fruitio in ratione finis movet ad amandam possibilitatem in ratione medij.

338. Confirmatur 3. Nulla possibilitas cuiuscunque boni est amabilis amore practico, nisi propter ipsam existentiam illius boni, tanquam propter finem: sed amor Dei debet esse practicus: ergo debet amare possibilitatem fruitionis propter ipsam existentiam fruitionis: sed illud quod amatur propter aliud, non potest habere rationem motivi primò excitantis ad amorem, ergo, &c.

CONTROVERSIA II.

Quare Bona extrinseca, quæ Deo volumus, non sint objecta specificativa Habitûs Charitatis.

339. Ratio dubitandi est, quia quando mihi volo bona diversa, tunc illa diversitas bonorum diversificat etiam virtutes quibus illa bona volo: hinc alius habitus & virtus est, quâ volo bonum Temperantiæ, alia virtus quâ volo bonum Justitiæ, Misericordiæ, &c. ergo etiam quando volo hæc bona Deo, volo illi per diversas virtutes, quod tamen ab omnibus negatur. Est ergo difficultas in assignanda disparitate.

340. Card. de Lugo hanc assignat disparitatem. Quando nobis volumus bona diversa, illa bona sunt motivum principale, & non præsupponunt bonitatem aliam ad quam referantur, & propter quam amentur, ut diximus Not. 5. at verò quando volumus bona Deo, ille amor præsupponit Deum ut amatum propter aliam bonitatem, quæ prius voluntatem à sua quiete moveat.

341. Contra hanc responsionem vrget Card. Pallavicinus. Quando amamus diversa bona amico terreno, v.g. Petro, tunc, licet etiam præsupponatur amor Petri propter bonitatem in Petro repertam, nihilominus cætera bona volumus illi per diversos habitus: nam ubi sunt superandæ diversæ difficultates, ibi opus est diversis habitibus: atqui pro diversitate bonorum quæ volumus velle amico, sunt superandæ diversæ difficultates: ergo non obstante bonitate præsuppositâ in amico, possunt requiri diversi habitus:

ergo hac ratione non salvatur, cur Charitas erga Deum non constet pluribus habitibus.

342. Ipse ergo Card. Pallavicinus n. 215. aliud discrimen dat his verbis. Ratio cur nos per vnicum habitum Charitatis velimus Deo omnia bona quantumvis diversa, & tamen non possumus varia bona velle nobis nisi per varios habitus, ea est, quia isti varij habitus, supposito etiam amore, quo afficimur erga nos ipsos, sunt vtiles ad nos determinandos, ut placeat nobis potius hoc bonum quàm illud: quæ determinatio habet pro motivo diversam speciem bonitatem ejusmodi bonorum, & superat diversam difficultatem, ad quam expugnandam inducitur diversus habitus. At Charitas, quâ Deum amamus, supponit jam quid Deo magis vel minus placeat, independentem ab vlla nostra determinatione: quocirca ad volendum Deo potius hoc objectum quàm illud ex charitate, non movemur à diversitate specifica ipsorum objectorum, sed ab vnico & vniuersali motivo, quod est; Major complacentia Dei. Ita Pallavicinus.

343. Hæc tamen doctrina, nisi aliter explicetur, quàm verba sonant, non videtur esse vera. Certum enim est 1. posse me ex Charitate erga Deum velle etiam aliquod objectum, quod comparatum cum alio minus placet Deo, nolendo illud, quod scio magis placere, quia non teneor ad volendum semper perfectissimum. v.g. possum amore Dei velle vivere castè in sæculo, quamvis sciam, magis placere Deo castitatem ex voto Religionis, quod est consilij. ergo falsum est, quòd vnicum motivum Charitatis sit, Major complacentia Dei.

344. Secundò, possunt excogitari duo objecta, quæ Deo æqualiter placent: vel certè me later, quodnam illorum Deo magis placeat, scio tamen vtrumque placere: v.g. possum scire, placere Deo Zelum, ex quo quis Episcopatum desiderat, & etiam placere humilitatem, ex quâ quis eum recusat, & tamen nescio, quodnam horum magis placeat, & cum non possum simul eligere vtrumque, possum tamen quodvis eorum eligere ex Charitate erga Deum. Idem est, si sint duo objecta, quæ quidem ambo simul eligere possem, sed non teneor, & volo tantum vnum eligere ex Charitate erga Deum: in istis casibus non moveor à majore Dei complacentia, neque hæc determinat mihi vnum objectum præ alio.

345. Tertiò, & à priori, impugnari potest Pall. argumento suo quod paulò antè fecit contra Lugonem. Quia circa bona quæ Deo volumus, non minus videntur diversæ difficultates superandæ, quàm circa bona quæ nobis vel amico terreno volumus, ut manifestum est: ergo adhuc opus erit diversis habitibus, nisi alia disparitas assignetur.

346. DICO itaque disparitatem esse hanc, quòd bona quæ volumus amico terreno, licet hic & nunc præsupponant aliam bonitatem in amico præexistentem, quæ excitet ad volenda

H h h 3

ill

illi alia ulteriora bona, hæc tamen ipsa bona talia sunt, quæ si illi superveniant, reddant illum magis amabilem, magisque bonum; & ex se sunt talia, ut si prius invenirentur in amico, possent voluntatem à sua quiete excitare primò ad amandum. at verò bona extrinseca quæ amamus Deo, sicut Deum non faciunt meliorem aut magis amabilem, ita etiam non sunt bona ex se excitativa voluntatis in quiete constitutæ ad amandum Deum. Itaque dicendum est, quòd habitus tantum multiplicentur pro diversitate bonorum, quæ possunt esse motiva primaria voluntatis allectiva ad amorem amicitia.

CONTROVERSIA III.

Utrum inter Deum & Hominem dari possit vera Amicitia.

547. **A**micitia definitur communiter ex Aristotele: *Mutua duprum benevolentia ipsos non latens.* Requiritur insuper, ut sit inter æquales, & fundetur in communicatione & convictu.

Dicendum est, inter Deum & homines intercedere posse veram amicitiam. Colligitur ex S. Scriptura. Judic. 8. *Abraham Dei amicus effectus est.* psal. 138. *Nimis honorati sunt amici tui Deus.* Et Trid. sess. 6. c. 6. decernit, in justificatione fieri hominem ex inimico amicum.

548. Obijci potest primò. Non est nobis notum in hac vita, quòd amemur à Deo: ergo jam non datur mutuus amor non latens. 2. Dupliciter esse nobis notum nos amari à Deo. primò, conditionatè, si nos debito modo illum amemus. Secundò, etiam absolute & probabiliter, eò quòd quis conetur, sicut est obligatus, procurare, ut saltem probabiliter sit in gratia Dei.

549. Obijci potest 2. Auctoritas Aristotelis lib. 8. eth. c. 7. & lib. 2. Moral. c. 11. qui negat amicitiam inter Deum & hominem, quia deficit conditio æqualitatis. Pro responsione notandum est, duplicem posse considerari æqualitatem; alia est æqualitas Naturæ, alia æqualitas Dignationis; inde duplex etiam est amicitia, alia vulgaris, alia supereminentiæ. Quamvis ergo inter DEUM & hominem non possit esse amicitia vulgaris, quæ est inter illos qui sunt paris conditionis, est tamen amicitia supereminentiæ, quæ fundatur in æqualitate dignationis, hoc est, quando supereminentior dignatur se demittere ad amandum benevolè inferiorem; & hanc amicitiam inter Deum & hominem agnoscit etiam Aristoteles 10. eth. c. 8. & alibi. Accedit, quòd in statu Elevationis homo per Gratiâ participet Naturam divinam, ut in tract. de Gratiâ explicatum est, & sic participativè fiat aliquo modo capax donorum quæ sunt propria Filij Dei.

550. Obijci potest 3. Servus dum est servus, non potest esse amicus Domini sui: atqui

homo est essentialiter servus Dei: ergo non potest illi esse amicus. 2. Disting. Ma. non potest esse amicus secluso favore indebito, & amicitia vulgaris, concedo, non potest esse per se amicitia supereminentiæ, nego: talem enim agnoscit etiam Aristoteles inter Regem & subditum. Ulterius, si servitus hominis erga hominem repugnat cum amicitia, id provenit ex speciali ratione talis servitutis, nempe quòd nemo possit sibi acquirere, & per consequens, non beat communicationem bonorum & vitæ cum Domino. At verò Servitus, quæ homini erga Deum est essentialis, non consistit in alioquin in suprema potestate Dei, disponendi de creatura pro libitu: cum hoc autem bene fiat, velle illi bene, & nolle uti sua potestate nisi in bonum hominis.

551. Obijciatur 4. & præcipue. Deus non potest hominem amare amore benevolentia, ita ut homo sit finis CVI: ergo non datur reciprocus amor benevolentia. Antecedens probatur. Deus non vult bonum hominis, quia bonum illius est, sed totum quod vult homini, refert Deus ad seipsum tanquam ad finem CUI. Proverb. 16. *Omnia propter semetipsum operatur Dominus.* Apocal. 1. dicitur Deus Alpha & Omega, Principium & Finis.

552. Respondent aliqui cum Suarez, non esse necessarium, ad salvandum conceptum proprium amicitia, ut Deus amet nos sicut seipsum in nobis tanquam in fine CUI: Sed satis esse, si nobis velit, quæ videt nobis esse bona. Verum hæc non tam est respondere objectioni, quam illud, ut advertit Lugo & Ripalda: est enim ipsa negare veram amicitiam Dei erga nos; nam Amor amicitia per hoc differt ab amore Conspicentia, quòd alterum habet pro fine CUI.

553. Respondendum igitur est, hæc duo non pugnare inter se, nempe, quòd Deus velit nobis bona, tum quia nos esse bonos cedit in gloriam illius, tum quia illa bona sunt nobis bona, adeoque & Deum & hominem esse finem CUI. Imò si res attentè consideretur, hoc ipsum quod est: nos amari à Deo ut finem CUI: servituti explicandum, quomodo Deus sit finis primus & præcipuus CVI omnium quæ vult. Pro quo

554. Adverto 1. Deum necessitari quidem ex comprehensione suæ Perfectionis ad gratitudinem de sua essentiali felicitate; sed tamen esse liberum ad utrumlibet ex his duobus: esse sibi felix: vel esse felicem cum alijs, communicando alijs suam felicitatem, mediante cognitione & amore sui, quia alterutrum horum erat necessarium eligendum, sunt enim opposita contradictoria: ideo quidquid Deus elegerit, illud pertinet ad illud genus felicitatis quod Deus defacto non opposito elegit: atqui defacto elegit esse felix non solus, sed cum alijs: ergo nostra felicitas pertinet ad constituendum illud genus felicitatis, quod Deus defacto elegit: cum ergo ad hanc electionem fuerit motus à sua bonitate & felicitate, jam